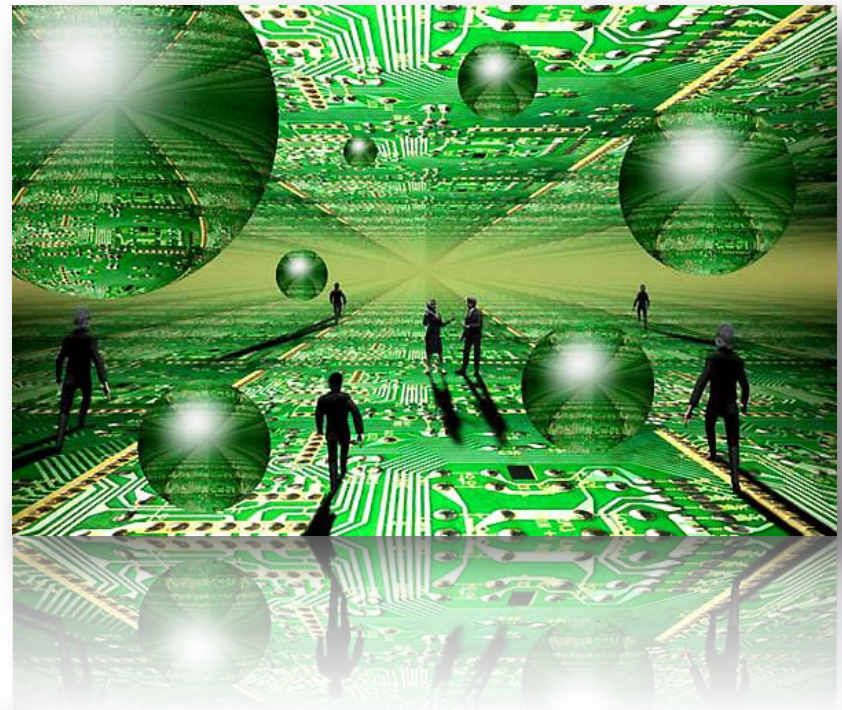

Безпека авторського права в інтернеті

Підготував Андрій Боднарюк

У сучасну епоху, яку називають “інформаційним суспільством”, ми є свідками бурхливого розвитку інтелектуальної діяльності людини, яка є складовою частиною безпеки держави, оскільки недостатній інтелектуальний потенціал призводить до її слабкості.

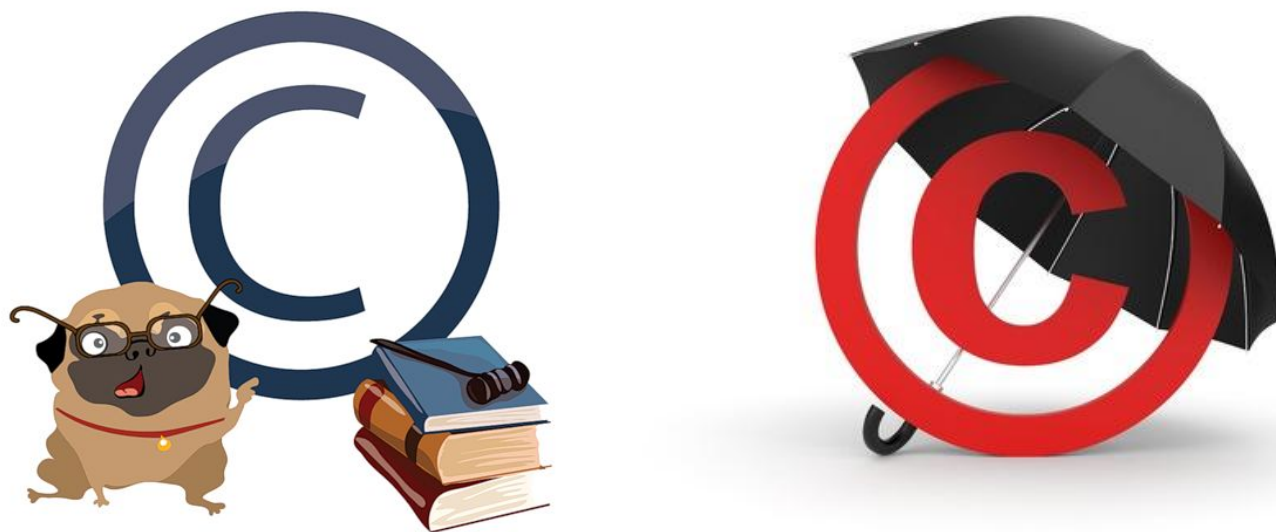

У наше життя давно міцно увійшли такі поняття, як комп'ютер, програмне забезпечення, Інтернет. Бібліотеки та архіви поступаються місцем електронним бібліотекам, які створені повсюдно. Електронні банки даних, що містять величезну кількість творів літератури, науки, мистецтва, цілком уміщаються на жорсткому диску комп'ютера або web-сайті. Обслуговуються вони, як правило, однією людиною.

Інтернет – поняття глобальне не тільки в географічному, а й у соціально-правовому сенсі цього слова. Він, тією чи іншою мірою, зачіпає найрізноманітніші сфери життєдіяльності сучасної людини, в тому числі і цивільно-правові відносини.

Питання про захист авторського права в мережі Інтернет гостро підіймається у більшості країн світу, на жаль, в Україні йому приділяється мало уваги, тому необхідно знайти оптимальні способи вирішення даної проблеми, спираючись на міжнародний досвід.

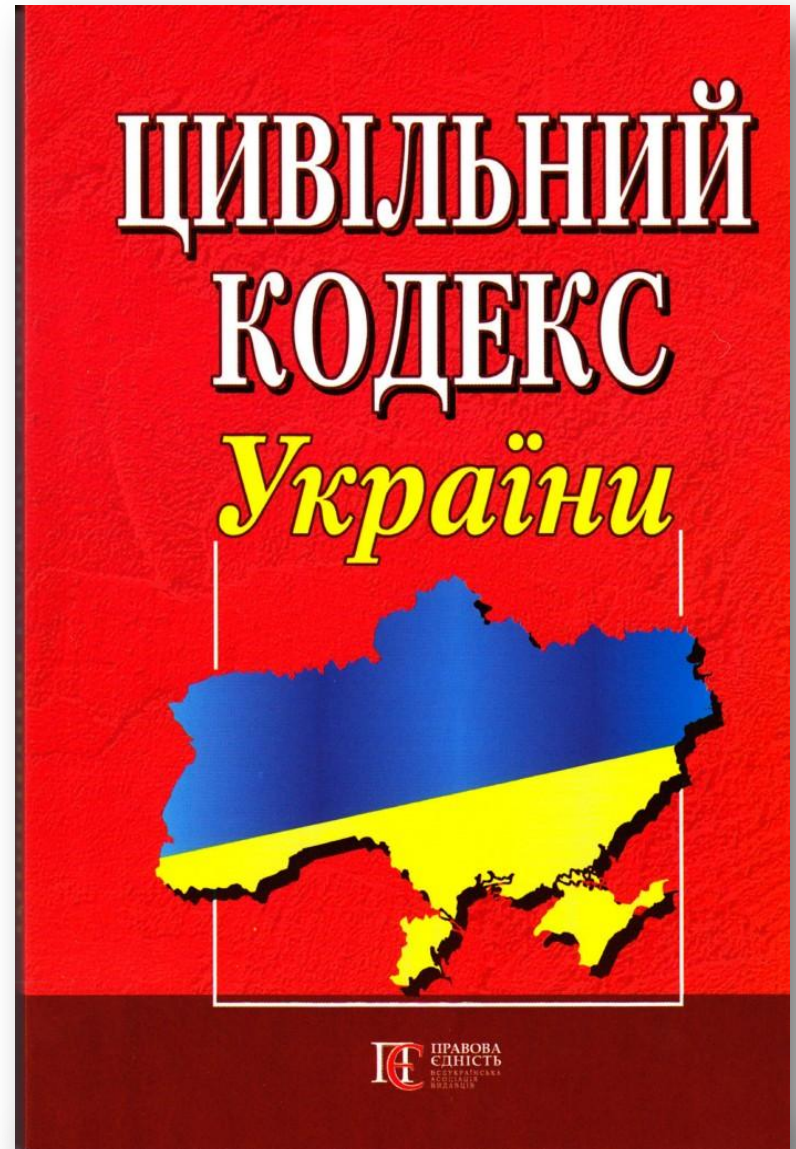

Незважаючи на загальне занепокоєння з приводу проблеми захисту авторського права в мережі Інтернет, сьогодні не існує єдиного розуміння сутності проявів цього явища та змісту засобів його стримування.

Авторське право в Україні регулюється Цивільним кодексом та Законом України “Про авторське право та суміжні права”. Під дію цього Закону підпадають авторські права на літературні, наукові, науково-популярні, публіцистичні та інші твори, а також комп’ютерні програми та бази даних.

Відповідно до нещодавно внесених доповнень розміщення твору в оцифрованому вигляді в Інтернет вважається публікацією твору або його поширенням і тому потребує дозволу власника авторського права. Розміщення в Інтернет копії твору чи його частини без дозволу автора є порушенням Закону і може бути оскаржене в суді з вимогою відшкодування моральної шкоди та завданих матеріальних збитків.

В Україні намагалися вирішити проблеми шляхом прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо врегулювання питань авторського права і суміжних прав», який посилив би відповідальність не споживачів, а навпаки – саме провайдерів, але дані дії з боку уряду завершилися ганебною поразкою.

Свідченням цього є недавній рейд правоохоронних органів на портал ex.ua, який вже кілька років є для українських користувачів Інтернет джерелом безкоштовних фільмів, музики та комп'ютерних програм, що викликало обурення, в першу чергу, самих користувачів.

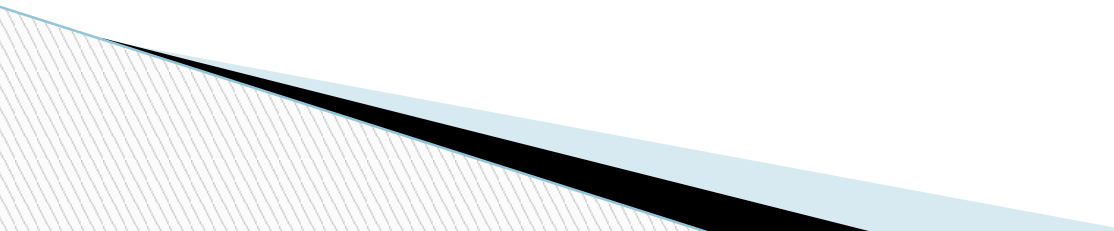
За офіційною версією, увагу до файлообмінника, привернула скарга про порушення авторських прав від компанії Adobe. Скарга була пов'язана з розміщенням на сайті невідомими користувачами піратських версій деяких продуктів компанії.

Відразу після закриття ex.ua хакери заблокували сайт МВС, а потім сайт Адміністрації президента України.

Поступово даний конфлікт із внутрішньодержавного почав переростати у зовнішній, що змусило владу піти на певні поступки та відмовитися від глобального реформування Інтернету.

Отже для того, щоб не виникало подібної ситуації в майбутньому, варто ознайомитися із методами, способами боротьби, які використовують іноземні держави.

ФРАНЦІЯ

Перша країна, яка оголосила боротьбу з піратством в мережі Інтернет, шляхом прийняття Закону “Про три кроки”, який був розроблений за ініціативою президента Франції Ніколя Саркозі і вступив у дію з 1 жовтня 2010 року.

Завдяки цьому влада отримала право на повне прослуховування трафіку, а також на сповіщення по електронній пошті тих, хто активно викачує з мережі піратські програми та мультимедійний контент у файлообмінних мережах.

Закон передбачив, що “пірати”, які ігнорують попередження електронною поштою, втрачають доступ до мережі терміном на рік, крім того в ряді випадків передбачений штраф до 300 тис євро або навіть тюремне ув’язнення.

Закон також зобов’язав місцевих інтернет-провайдерів перехоплювати і передавати владі дані про людей, які займаються розповсюдженням піратських матеріалів.

Щодо цих осіб в подальшому порушуються кримінальні справи.

У звичайних користувачів є дві спроби на скачку захищеного копірайтом контенту, після кожної з яких провайдер буде повідомляти їх про порушення, на третій раз попереджень не буде, відразу піде блокування облікового запису на рік, дана процедура є досить затратною, так французькі експерти підраховали, що відстеження у пірингових мережах буде коштувати державі 400 тис євро на рік.

chudesn.at.ua

НІМЕЧЧИНА

У Німеччині система “трьох попереджень” працює досить успішно і дієво, про що свідчить статистика за минулий рік з 650 користувачів, попереджених наглядовою організацією про порушення, лише 44 наважилися повторно завантажити піратський контент. І все ж щодо 60 осіб було вжито заходи судового реагування. Долю таких “рецидивістів” вирішував суд – офіційна “норма” вироку за такі порушення – до місяця позбавлення доступу в Інтернет або штраф у розмірі 1 500 євро.

США

У процесі вдосконалення законодавства про авторські права в США був розроблений нормативно-правовий акт, спрямований на протидію піратству і захисту прав в Інтернеті, що викликало різке невдоволення компаній, завдяки яким сьогодні існує і розвивається Всесвітня мережа.

Основний постулат Stop Online Piracy Act – SOPA: порушення авторських прав є важким злочином, а, значить, і боротися з ним потрібно відповідно.

Якщо Stop Online Piracy Act буде прийнято, то компанії, що володіють авторськими правами, отримають безпрецедентне право на цензуру сайтів, запідозрених у піратстві. Правовласники зможуть блокувати “нехороші” сайти і web-сторінки, забороняючи їх появу в пошукових системах, блокувати домени і накладати арешт на фінансові кошти компаній, які володіють ними.

S O P A
STOP ONLINE PIRACY ACT

Одним з діючих на даний час засобів забезпечення інформаційних прав і свобод людини в США є стягнення штрафних санкцій.

Якщо має місце навмисне і зловмисне привласнення, суд може винести рішення про стягнення збитків з відповідача в порядку покарання (штрафних санкцій) у сумі, яка не перевищує подвійного розміру відшкодування (до 500 тис доларів або до 5 млн. доларів, якщо відповідачем є організація).

Якщо злочин навмисний і відбувається в інтересах іноземної держави, то максимальний термін ув'язнення може скласти 15 років, а штраф – 10 млн доларів.

ВИСНОВК

З усього сказаного можна зробити висновок, що політика іноземних держав у сфері захисту авторських прав є доволі ефективною, це пояснюється введенням у дію певних законодавчих інновацій, які ґрунтуються на збільшенні санкцій майнового характеру і запровадженні такої міри покарання як громадський осуд.

Крім того, можна помітити певні прорахунки в реалізації національної програми захисту авторських прав у мережі Інтернет, внаслідок відсутності нормативно-правових актів, які б стосувалися виключно даного питання.

Отже, при розробці національної програми захисту авторських прав у мережі Інтернет доцільно було б скористатися загальновідомими і перевіреними на практиці міжнародними методами боротьби з піратством, при цьому врахувавши психологію і менталітет українського населення.